

stændigt alle de Oplysninger, som kunne gives, og som ingen Kommission paa nogen Maade kan forsøge eller forandre. Der er heller intet af Rigsdagens Medlemmer, som deraf har taget Anledning til at benytte sit Initiativ — det maatte dog være det praktiske Resultat, hvis man havde haft Noget at indvende — til at stille Forslag i saa Henseende, og det forekommer mig ikke begrundet nu at gaae ind paa Sagen, fordi visse Mænd — det er nemlig det samme Par Navne, man bestandig møder — vise en glimrende Udholdenhed i at gaae til Administrationen, til Domstolene og vistnok ogsaa til Rigsdagsmændene med deres Klagemaal. Det er altsaa min Mening, at man maa lade Sagen beroe ved, hvad der hidtil er anerkjendt, derved, at Ingen, paa Grund af den Beretning, der, saavidt jeg husker, forelaa paa den første Dag af Sessionen, tog Anledning til at reise noget Spørgsmaal, men lod det beroe ved den Klassifikation, hvortil baade Magistraten og Indenrigsministeriet ere komne; man maa da see, om der ved den Revision, som forestaaer om et Par Aar, i den Henseende vil være Noget at gjøre; men noget Stort eller Klæffeligt troer jeg ikke, det bliver, det vil jeg allerede strax forudsikke. Efterat jeg saaledes fuldkommen oprigtig har udtalt min Mening, som jo iøvrigt ogsaa ligger paa Brent for Rigsdagen, vil det for mig ikke gjøre nogen stor Forskjel, enten man henviser dette Andragende til Indenrigsministeriet, eller man, hvad jeg i Rigsdagens Sted vilde gjøre, lader det falde.

Fallesen: Blandt de Andragender, mine Herrer! der ere indkomne til Thinget, findes der ogsaa et, der er undertegnet af 479 Mølleciere, der begjære at faae de Hartkornsslatter tilbagebetalte, som de have erlagt, siden Loven af 14de April 1852 udkom, samt Fritagelse for Bygningsafgift. Jeg maa beklage, at det ærede Finantsudvalg ikke har kunnet komme med nogenstomhelst Indstilling angaaende dette Punkt. Jeg havde haabet, at Udvalget i det Mindste vilde have henviist Andragendet til Indenrigsministerens Betænkning, og sjældnt jeg vel veed, at man i Almindelighed afsifer Andragender, naar de ikke først have været hos vedkommende Minister, saa troer jeg dog, at Billighed i

dette Tilfælde i saa høi Grad taler for, at man havde taget sig af Sagen, at jeg, som sagt, havde ventet, at man havde overseet, at Andragerne ikke havde fulgt den Form, der ellers skal være opfyldt, førend et Andragende kan komme for her i Thinget. Det stiller sig nemlig for mig saaledes, at de Forventninger, man, dengang da Loven af 14de April 1852 udkom, gjorde sig om Møllernes fremtidige Stilling, paa ingen Maade er opfyldt; de Forventninger, som Fleertallet her i Thinget dengang nærede, have i Tidernes Løb vist sig ikke at kunne realiseres. Landets berømteste, nu afdøde Retskyndige, til hvis Røst man dengang ikke gjerne lyttede, eller i alt Fald ikke meget lyttede, paa Grund af hans politiske Anskuelse, paaviste efter sin Opfattelse det Ubillige i den Stilling, som Møllerne ifølge Loven vilde komme i, og han forudsagde alle de Ulemper, som nu have vist sig at være indtrufne. Jeg skal ikke gaae ind paa nogen Detail om, hvorledes Møllernes Forhold i det Hele taget nu har udviklet sig, saameget mere som der intet Afstemningspunkt foreligger om deres Andragende, men jeg kan dog ikke Andet end tillade mig at nævne et Par Exempler paa, hvorledes Sagen, siden Lovens Emanation, har stillet sig for Møllerne; og disse Exempler angaae ikke Saadanne, for hvem det paa Grund af Mangel paa Dygtighed er gaaet tilbage, men derimod særdeles arbejdedygtige og hæderlige Mænd. Loven giver udtrykkelig Møllerne Anviisning paa at benytte de 10 Aar til at udvide deres Bedrift, saaledes at de kunne møde den Konkurrence, der vilde indtræde den 1ste Januar 1862. En Møller fulgte det givne Vink og indrettede sig en Dampmølle, men da man ikke har ophævet Møllestylds-Hartkornet for de 10 Aar, saa har han paa Grund heraf faaet et nyt Møllestylds-Hartkorn af 3 Tdr. 4 Skpr., for hvilke han strax blev sat i Slat. Men samtidigt med, at han faaer en ny Byrde paa sig, seer han sig sat imellem 15 nye Møller, der reise sig omkring ham, og disse faae intet Hartkorn. Gaaer han nu ogsaa ud fra, at disse nye Møller kun arbeide til Eierens egen Formaling, hvortil de jo kun ere berettigede efter Loven, saa taber han dog 15 af sine Møllekunder, og det af de bedste,